

[Lorentzen.]

røster, de forsigtige, økonomiske røster, når ministeren og påvirker hans overvejelser.

Så hørte vi den ærede foregående taler tale om den høje rente. Jeg må dertil sige, at det er et internationalt fænomen. Mig bekendt er intet ministerium i stand til at fastsætte renten, den fastsættes stort set af nationalbanken, men der er sket dette, at diskontoen ikke længere er nogen museumsgenstand. Allerede den forrige regering fik at mærke, at nationalbanken selv bestemte, hvor den ville sætte diskontoen. Men er det nu unaturligt, at når alle begærer penge og så få vil spare op i penge, så må renten stige. Det er vist en lov det er meget svært for nogen i denne sal at komme udenom. Den ærede foregående taler beskæftigede sig ikke alene med en boliglov, men mindst lige så meget med en beskæftigelseslov. Det er jo et helt andet spørgsmål, hvis man skal til at tale beskæftigelseslov. Jeg troede, det var en boligstøttelov og ikke andet, man skulle tale om. Nu kan man imidlertid smælde med pisen, så meget man vil, men når vi i dag må arbejde med et byggeprisindeks, der er ca. 40 pct. højere end den 1. november 1950, medens der samtidig ude i verden nærmer sig et prisfald og et prisfald er konstateret på mange vigtige varer, så vil det blive meget vanskeligt, selv med den stærkeste pisk, at få vognen sat rigtigt i sving, medmindre staten skal betale det hele, skal betale pristigninger o. s. v. Den sidste vej vil den højtærede minister naturligvis ikke gå, og vi fra vor side vil det heller ikke. Det er derfor naturligt, at den højtærede minister forsøger ved dette lovforslag og ved andre, som er bebudet, påny at lokke den private bygherre frem. Jeg skal indrømme, at jeg er så gammeldags, at jeg slet ikke kan deltage i de ønsker, der fra nogle sider har været fremsat om, at statens lånegrænse skal ligge på linie med lånene til sociale bolig-selskaber. En af grundene har jeg fælles med socialdemokratiet, og den skal jeg lade ligge, men jeg har også en anden, og det er måske hovedgrunden. Jeg har ikke samme tillid til den private bygherre, der skal låne det hele af staten eller noget i retning af det hele, og det skal jeg ikke uddybe nærmere. Derimod har jeg en aldeles dominerende tillid til den private bygherre, der vil sætte sine egne penge i den yderste prioritet. Han vil nemlig efter min opfattelse, alt andet lige, være andre bygherrer uendelig overlegen, idet han kan og må bygge langt mere økonomisk forsvarligt. Han kender den

risiko, han løber, og ved tillige, at han ikke kan vente, at andre skal tage det første stød. Jeg vil slet ikke benægte, at der også hos sociale boligselskaber findes mange udmærkede folk, der både har forstand på byggeri og er samvittighedsfulde overfor statskassen. Ingenlunde! Men de mangler efter min opfattelse det lille plus, som den private bygherre har, og det har jeg prøvet at gøre rede for. Dette lille plus kan vanskeligt opvejes, selv af de bedste og dygtigste egenskaber.

Det foreliggende lovforslag om ændringer til byggestøtteloven af 1946 har mit partis sympati. Særligt ville jeg tro, at den må gælde det nye afsnit, kapitel VIII a. Hvad ændringsforslagene i §§ 1 og 2 går ud på, er der i og for sig gjort rede for. Jeg skal kun sige, at jeg af grunde, som allerede er nævnt, er enig i, at for den kategori af forretningsmæssigt byggeri, der kan falde ind under det, der omfattes af lovforslagets § 1, og som skal have en lavere rente, samme rente som det sociale boligbyggeri, skal de maksimale lånegrænser skæres ned med 5 pct. på linie med det, jeg har sagt før.

Jeg er også tilhænger af ændringsforslaget i lovforslagets § 2, det, som det ærede medlem hr. Ingvar Dahl kom så dybt ind på. Derom kan vi naturligvis ikke blive helt enige, men der kan jo altid ændres lidt ved denne bestemmelse, således at der kan blive taget hensyn til det, det ærede medlem påpegede. Det er jo ikke noget ultimatum, og det er en af de ting, man kan forhandle om.

Jeg vender mig dernæst til det kapitel, der har min største interesse, nemlig kapitel VIII a, hvor man sigter på, at staten skal give lån til supplerende af den svigtende belåning i kredit- og hypotekforeninger, uden at låntageren skal modtage nogen egentlig gave fra staten, hverken gennem en lavere rente eller gennem en høj lånegrænse. Dette lovforslag søger med andre ord at kalde på folk, der ikke selv er uden midler, eller som i hvert fald i det frie marked kan skaffe nogen økonomisk støtte udenom statskassen, og statens lån kommer derfor efter lovforslaget til at ligge indenfor en grænse, hvor risikoen for tab synes at være meget ringe, for ikke at sige det stærkere, men i hvert fald er der jo trods alt lige godt tale om en fordel for låntageren. Efter lovforslaget kan staten yde indtil 70 pct. af det af vedkommende kreditforening med en afdragstid på 60 år tilbudte lån til 4½ pct., og såfremt der forud for statens lån ønskes prioriteter efter kredit-